

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VBS DOL-FIJN TE EKSAARDE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 21642

Instelling VBS Dol-fijn
Eksaarde-dorp 119 - 9160 EKSAARDE

Beleidsverantwoordelijke Peter SIMILLION

Telefoonnummer 09 346 90 90

E-mail directie@gvbsdolfijn.be

Website www.gvbsdolfijn.be

Bestuur VZW Kath.Basisond.Lokeren-Moerbeke-Waas
Heirbrugstraat 271 - 9160 LOKEREN

Scholengemeenschap Katholiek Basisonderwijs Lokeren
Heirbrugstraat 271 - 9160 LOKEREN

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Waas en Dender
Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS

Start- en einddatum doorlichting 18/03/2024 - 21/03/2024

Inspectieteam Els SYS
Yves VAN MOORLEGHEM

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
4.2	Wiskunde in de lagere afdeling	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Rechtstraat 175 - 9160 EKSAARDE
- Eksaarde-dorp 119 - 9160 EKSAARDE.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. De visie, met 5 speerpunten, is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking. In de onderwijsleerpraktijk van het leergebied wiskunde en de kleuterafdeling zijn elementen van zorg, samen, ontdek en groei zichtbaar aanwezig tot op de klasvloer. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. Het is een uitdaging om een doelgerichte, planmatige strategie uit te zetten om de visie te realiseren en bij te sturen waar nodig.
Onderwijskundig beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm aan de hand van maatregelen en afspraken op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau. Ze hanteert voornamelijk de personeelsvergaderingen als motor voor haar onderwijskundig beleid. Het vormt een uitdaging om de maatregelen, afspraken en verwachtingen op te stellen vanuit doelen. De school ondersteunt de teamleden. Ze stimuleert professionalisering op basis van behoeften en noden van de leraar. Het is een aandachtspunt om de professionalisering meer af te stemmen op de prioriteiten voor onder meer de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding. Er liggen kansen open om kritisch te reflecteren over de doelgerichte inzet van de middelen voor het versterken van de leerlingenbegeleiding en de gelijkeonderwijskansen.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking, maar heeft daarbij nog beperkt aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. Ze evalueert in beperkte mate of gekozen maatregelen in de kleuterafdeling, voor het leergebied wiskunde of voor sociaal-emotionele ontwikkeling bijdragen tot het realiseren van de strategische doelen. De evaluaties zijn in beperkte mate cyclisch gepland en georganiseerd volgens een systematiek. De school laat kansen liggen om na te gaan of ze haar middelen voldoende doelgericht inzet om het gelijkeonderwijskansenbeleid te realiseren.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze betreft bij haar evaluaties relevante partners, onder meer in de leerling-, leraar- en ouderbevragingen. Ze benut bij haar evaluaties nadrukkelijk de resultaten bij de leerlingen, zo zijn er genormeerde testen voor wiskunde en het kleuteronderwijs. De school kan de betrouwbaarheid van de evaluaties versterken door effecten op leerling-, leraar- en schoolniveau bij aanvang van nieuwe maatregelen voorop te stellen.

Borgen en bijsturen
VOLGENS DE VERWACHTING

De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is, onder meer via personeelsvergaderingen en informeel overleg. Ze ontwikkelt verbeteracties voor haar werkpunten. Zo is de onderwijsleerpraktijk in de lagere afdeling voor wiskunde bijgestuurd op basis van leerlingenresultaten. Het is een groeikans om de verbeteracties systematisch en doelgericht aan te pakken.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat
VOLGENS DE VERWACHTING

Voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren in groeiende mate een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich een actueel breed beeld over de sterktes en de behoeften van de kleuter. Het gericht screenen van de sociaal-emotionele ontwikkeling vormt een hefboom om de breedte van de leer- en ontwikkelingsvorderingen verfijnd in beeld te brengen. De leraren spelen vanuit een zorgvraag in op de onderwijsbehoeften van de kleuter en stemmen de doelen, het onderwijsleerproces en de evaluatie erop af. Het schoolteam kan de opvolging van de effecten van het maatwerk versterken door een tijdspad voorop te stellen. De leraren sturen bij waar nodig.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak
VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk. De leraren sluiten onder meer via brainstorm aan bij de voorkennis en interesses van de kleuters. De aanpak is logisch en stapsgewijs opgebouwd met een verticale opbouw. De aanpak is grotendeels activerend en betekenisvol. De leraren stimuleren de betrokkenheid van de kleuters door het aanbod in alle hoeken te variëren per thema. Het is een aandachtspunt om de kleuters meer actief aan te zetten tot nadenken binnen geleide groepsactiviteiten en in het hoekenspel ruimte te creëren voor exploreren, experimenteren en incidenteel leren binnen authentieke contexten. De aanpak is in groeiende mate taalontwikkend. Het schoolteam heeft diverse initiatieven ontplooid om taal bij kleuters te stimuleren. De leraren hebben aandacht voor de progressieve opbouw van themawoordenschat. Dit vormt een hefboom om aandacht te hebben voor zelfredzaamheidstaal en instructietaal. Het is een aandachtspunt om werk- en groeperingsvormen te kiezen die de kleuters ruime kansen bieden om taal te gebruiken. De leraren besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze bieden doelgerichte strategieën die het probleemoplossend denken en het sociaal-emotioneel handelen bevorderen. De leraren maximaliseren de tijd om te leren en ontwikkelen.

Effectieve feedback BENADERT DE VERWACHTING De leraren geven voornamelijk productgerichte feedback, die gedeeltelijk duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Het is een werkpunt om gerichte feedback te geven op de doelen, beoordelingscriteria en succescriteria, de voorbije stappen in het leerproces en de volgende stappen in het leerproces. De leraren laten kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces.

Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader, met het aanbod en zijn breed. De school werkt hiervoor onder meer met een focusdoelen per thema. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces waarbij ze meerdere observatiemomenten tijdens het spel van de kleuters in rekening nemen. De leraren stimuleren de kleuters gericht naar aanleiding van geobserveerde doelen. De school kan de betrouwbaarheid van haar evaluatie versterken met objectieve en eenduidige beoordelingscriteria.

4.2 Wiskunde in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING De leraren laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen en de behoeften van de leerling. De leraren kunnen in de fase van de verhoogde zorg, de verfijnde beeldvorming optimaliseren om specifieke begeleidingsdoelen te formuleren. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt. De begeleiding is beperkt gericht op gelijkeonderwijskansen.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend. De meeste leraren expliciteren geregeld de leerdoelen op een voor de leerlingen begrijpbare manier. De wijze waarop de leraren de voorkennis activeren en hierbij de parate kennis inoefenen is waardevol. Binnen het driesporenbeleid stemmen de leraren de aanpak af op de verschillen tussen de leerlingen, maar het is belangrijk om ook remediërende maatregelen in het oog te houden. Het is een uitdaging om alle leerlingen actief bij de instructie te betrekken, zodat ze kansen krijgen om zelf na te denken. De leraren besteden groeiend aandacht aan metacognitieve vaardigheden. Ze maximaliseren de tijd om te leren door onder meer in te zetten op een vlotte klasorganisatie.

Effectieve feedback BENADERT DE VERWACHTING De leraren geven voornamelijk productgerichte feedback, die gedeeltelijk duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Het is een werkpunt om gerichte feedback te geven op de doelen, beoordelingscriteria en succescriteria, de voorbije stappen in het leerproces en de volgende stappen in het leerproces. De leraren laten kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces.

Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. Het is waardevol dat de evaluatievormen zijn afgestemd op de specifieke onderwijsbehoeften van de leerlingen. De leraren betrekken de leerlingen bij de evaluatie.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Onderwijskundig beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Wiskunde in de lagere afdeling
Afstemming op het gevalideerd doelenkader		
Onderwijs en begeleiding op maat	●	◆
Leef- en leerklimaat		
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●	●
Effectieve feedback	◆	◆
Materiële leef- en leeromgeving		
Leerlingenevaluatie	●	●
Leereffecten		

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor wiskunde in de lagere afdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF MET WERKPUNTEN
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: NEGATIEF. De school dient een engagement tot remediëring met externe begeleiding en ondersteuning aan te gaan op het vlak van het gelijke onderwijskansenbeleid.